

Ocena pacjentów opieki długoterminowej w zakresie występowania upadków oraz zagrożenia odleżynami związanymi z ich stanem funkcjonalnym

Assessment of falls and pressure ulcers risk of long-term care patients related to their functional condition

Dorota Pilch¹, Marlena Wojciechowska², Elżbieta Grochans¹, Joanna Owsianowska¹

¹ Zakład Pielęgniarstwa Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

² Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Pielęgniarstwa, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

Streszczenie

Wstęp. Osoby starsze charakteryzuje obniżenie się sprawności fizycznej, często poznawczej, posiadają wiele chorób. Ocena stanu funkcjonalnego pomaga w ocenie zagrożenia i podjęciu profilaktyki odleżyn i upadków znacząco wpływając na jakość życia pacjentów i ich niezależność. Opiekę nad seniorami odbywa się często poza środowiskiem domowym w ośrodkach opieki długoterminowej jak zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze i opiekuńczo lecznicze oraz domy pomocy społecznej. **Celem badań** była ocena pacjentów opieki długoterminowej w zakresie ryzyka upadków oraz zagrożenia odleżynami związanymi z ich stanem funkcjonalnym. **Materiał i metody.** Badaną grupę stanowiło 126 osób powyżej 60 r.ż., przebywających w zakładach opieki długoterminowej (n = 77), pacjentów domu pomocy społecznej (n = 49). Do badań użyto skali ADL, oceny nietrzymania moczu, klasyfikacji stopnia odleżyn i ich liczby, występowanie upadków rekomendowanych przez ICNP oraz sondaż diagnostyczny obejmujący dane socjodemograficzne, choroby współistniejące i stan odżywienia. Analizy statystyczne dokonano współczynnikiem korelacji liniowej Pearsona, korelacji Tau Kendalla, testem Kruskala-Wallis. Poziom istotności testu (p) ustalono jako równy 0,05. **Wyniki.** Nie zaobserwowano istotnych związków między płcią, chorobami współistniejącymi, przyczyną hospitalizacji i miejscem opieki nad badanymi z występowaniem odleżyn i upadków (p > 0,05). Zaobserwowano istotne różnice między stanem funkcjonalnym pacjentów, a występowaniem odleżyn (p = 0,009). Mieszkańcy DPS posiadali lepszy stan funkcjonalny niż pacjenci ZPO, ale większe ryzyko upadków. **Wnioski.** Wyniki wskazują na potrzebę profilaktyki przeciw upadkom w DPS oraz systematycznej oceny stanu funkcjonalnego w celu zapobiegania odleżynom u pacjentów geriatrycznych oraz dostosowania opieki do zróżnicowanych potrzeb i deficytów tej grupy. (Gerontol Pol 2016, 25, 45-52)

Słowa kluczowe: opieka długoterminowa, stan funkcjonalny, odleżyny, upadki

Abstract

Introduction. The elderly are characterized by a reduction in physical and often cognitive fitness, they have multiple diseases. Assessment of functional condition helps in the prevention of pressure ulcers and falls occurrence that significantly affects the quality of life of patients and their independence. Taking care of seniors outside their home environment is performed in stationary long-term care centers, such as nursing care facilities and social welfare homes. **The aim of the study** was to evaluate the long-term care patients in terms of falls occurrence and pressure ulcers risk associated with their functional condition. **Material and methods.** The study included 126 people, aged 60 and over, residing in long-term care facilities, residing in nursing care facilities (n = 77) and in social welfare homes (n = 49). The study used standardized scales C-HOBIC, recommended by ICNP: ADL scale, evaluation of urinary incontinence, classification of the pressure ulcers' stage and number, falls occurrence and diagnostic survey for socio-demographic data, comorbidities, and nutritional condition of the patients. **Results.** No statistically significant correlation of gender, comorbidities, causes of hospitalization and kind of long-term care facility institution on the occurrence of pressure ulcers and falls were found. There are significant differences between the functional condition of patients and the occurrence of pressure ulcers (p = 0.009). Residents of DPS had better functional condition than patients of ZPO, but a greater falls occurrence. **Conclusions.** The results indi-

cate the need for increased prevention against falls in the DPS and the systematic evaluation of the functional condition in order to prevent pressure ulcers in geriatric care and also to adapt nursing care to the different needs and deficits of this group. (Gerontol Pol 2016, 25, 45-52)

Key words: *long-term care, functional condition, pressure ulcers, falls*